

Formanden: Der vil nu blive givet Folketingets Formand Meddelelse om Udfaldet af Afstemningen.

Vi vender derefter tilbage til Behandlingen af det sidst paa Dagsordenen opførte Lovforslag:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ikrafttræden af Lov af 28. April 1916 om Forandringer i Lov om Færøernes Lagting af 15. April 1854.

Forhandlingen genoptoges.

Samuelson: Som allerede udtalt af den højtærede Justitsminister udløber Valgperioden for Halvdelen af Lagtingets folkevalgte Medlemmer 1. Juni 1918. Som Følge deraf skulde der ordinært efter Lagtingsloven af 3. April 1906 holdes Valg i Maanederne Januar—Februar af denne Halvdel af Lagtingets Medlemmer. Imidlertid blev der som Følge af Grundloven af 5. Juni 1915 i Lagtingsssamlingen 1915 vedtaget et Forslag til en ny Lagtingslov, der bl. a. bestemte, at Kvinderne skulde have Valgret og Valgbarhed til Lagtinget. Samme Aar vedtog Lagtinget et Forslag til Lov om Folketingsvalg paa Færøerne, indeholdende den Bestemmelse, at Kvinderne skulde have Valgret og Valgbarhed til Folketinget. Disse to Lovforslag behandledes og vedtoges i Rigsdagssamlingen 1915—16 og blev stadfæstet af Kongen 28. April 1916. I Folketingsvalgloven bestemmes i § 59, at den træder i Kraft samtidig med Grundloven. I Lagtingslovens § 17 bestemmes det, at Lagtingsloven træder i Kraft samtidig med Folketingsvalgloven, altsaa ogsaa samtidig med Grundloven, men navnlig er ogsaa Bestemmelsen om, at de to Love træder i Kraft samtidig med Grundloven, i sin Tid vedtaget af Færøernes Lagting. Da Forslaget til disse to Love blev vedtaget af Lagtinget — det var vistnok i September 1915 —, maatte man i Lagtinget gaa ud fra, at Grundloven vilde træde i Kraft senest i Juni Maaned 1916. Som dette høje Ting bekendt er imidlertid Grundlovens Ikrafttræden udskudt — saa vidt jeg ved med Tilslutning fra begge de færøske Rigsdagsmænd, og disse har ikke deraf fundet Anledning til at skille Loven om Lagtingsvalg fra Loven om Folketingsvalg, men de har vel begge to, i hvert Fald paa det Tidspunkt, anset det for givet, at man her stod overfor en Samling af Love, der nøje stod i Forbindelse med hinanden, hvorfor Forbindelsen

ikke maatte brydes. Anderledes har jeg i hvert Fald ikke opfattet det, og den færøske Vælgerbefolkning har saavel som Lagtinget og Rigsdagsmændene fundet Forbindelsen mellem disse Love saare naturlig. Jeg har allerede bemærket, at da Lagtinget i 1915 vedtog saavel Lagtingslovsforslaget som Lovforslaget om Folketingsvalg, vidste man, at Grundloven af 5. Juni 1915 indeholdt en Bestemmelse om, at den træder i Kraft et Aar efter, at den er underskrevet af Kongen. Den nuværende færøske Folketingsmand (Edward Mortensen) saavel som den daværende færøske Landtingsmand (Effersee) havde stemt for de paagældende Grundlovsbestemmelser, til Trods for, at det nødvendigvis maatte medføre, at ogsaa Lagtingsvalgene efter Grundloven blev Sommervalg. De var begge to Medlemmer af Lagtinget i 1916, men de foretog ikke noget som helst i Retning af at tilvejebringe Ændringer i Lagtingsloven. Den 15. Marts 1916 udkom der en ny Lov, der bestemmer, at Grundloven skal træde i Kraft den 5. Juni 1917, medmindre et andet Tidspunkt fastsættes. For denne Lov stemte 58 Medlemmer af Folketinget. Jeg ved ikke bedre, end at Færøernes Folketingsmand var blandt disse 58 Folketingsmænd. Resultatet af denne Lovbestemmelse maatte ventelig blive, at Lagtingsvalgene blev Sommervalg i 1917. Desuagtet foretog Færøernes Folketingsmand sig ikke noget for at skille Lagtingslovens Ikrafttræden fra Grundlovens Ikrafttræden. Som det allerede fremgaar af det anførte, har Færøerne været udsatte for Lagtingsommervalg saavel i Sommeren 1916 som i Sommeren 1917, og Færøernes nuværende Folketingsmand har været med til at foranledige dette. Dette ønsker jeg at faa slaaet fast ved denne Lejlighed. Nu synes jeg, at naar Sommervalg i 1916 og Sommervalg i 1917 ikke har kunnet volde den ærede Folketingsmand for Færøerne nogen Betænkelighed eller nogen Kval i hvert Fald, naar han oven i Købet har været med til at foranledige dette, skønt han vel sagtens meget vel kunde have udvirket, at Justitsministeriet fremsatte et Forslag om, at Lagtingslovens Ikrafttræden ikke skulde skydes ud sammen med Grundloven, saa har jeg ikke let ved at forstaa hans Stilling til denne Sag under dens Behandling i det andet høje Ting forleden Dag. Jeg kan ikke se, at Sommervalg pludselig bliver saa slemt i 1918, naar de meget godt kunde gaa i 1916 og 1917. Det forekommer mig, at den ærede Folketingsmand for Færøerne skulde være den sidste til at fordømme et Sommervalg, idet vi ved hans